

ГОДИШЕН ДОКЛАД

за преподавателската и-творческата дейност
на Факултета по педагогика
за първата година от мандата 2015-2019 година

Уважаеми колеги – членове на Общото събрание на Факултета по педагогика,

Уважаеми гости,

Уважаеми г-р Ректор!

От началото на мандата 2005-2019 година това е второто свикване на Общо събрание (ОС) на ФП, с което на практика се изпълнява нормата на чл. 26. ал. 6. на Закона за висше образование (ЗВО), която определя, че общото събрание се свиква поне веднъж годишно. Съгласно чл. 26, ал. 5, т. 4. от ЗВО задължение и правомощие на ОС е да „обсъжда и приема годишния доклад на декана за преподавателската и творческата дейност във факултета и за неговото състояние“. От друга страна ЗВО в чл. 26, ал. 8., т. 13 определя, че Факултетския съвет (ФС) „приема годишния отчет за преподавателската, научната и художествено-творческата дейност във факултета“. ФС на ФП на свое заседание от 7 декември 2016 година (Протокол № 62) обсъди и прие доклада с препоръки да се добавят пропуснати факти и да се смекчи критичната част на доклада. На основание на тези именно нормативни разпоредби и фактите по тяхното изпълнение представям пред вас доклад за преподавателската и творческата дейност дейността на Факултета по педагогика, за дейността на академическия и административния състав за периода **октомври 2015-ноември 2016 година.**

Общият контекст на дейността на факултета през последната година се характеризира с няколко важи признака:

1. Демографска криза, която се отразява на намаления контингент кандидат-студенти в университета, включително за професионалните направления, за които готвим кадри.

2. Намаляване на броя на учениците в средното образование се отразява на пазара на кадри за образованието, който се стеснява и води до по-трудно реализиране на кадрите, респ. това се отразява на реализацията по специалността, която се отчита в изданията на рейтинговите системи, колкото и спорни моменти да има рейтинговата система у нас.

3. Рестрикции във финансирането на висшето образование, което не подминава финансите на университета и се отразява неблагоприятно на ред дейности на факултета.

4. Намаляващ академичен състав на факултета – извадена бе катедра „Технологично обучение и професионално образование“, придадена към друг факултет, пенсионират се дългогодишни и с висок авторитет преподаватели (проф. Манова, национално име в областта на методиката на обучение по математика в началния етап, проф. Глушкова – прекрасен специалист в областта на методиката на обучението по физическо възпитание в предучилищна възраст, доц. Евгени Кавдански – много добър специалист и преподавател в катедра Теория и методика на физическото възпитание -ТМВФ). Академичният състав е на раницата на законовия минимум от 40 члена и в момента наброява 41 члена, като един от членовете е на ½ щат (ас. Радослава Топалска).

5. Висока конкуренция между университетите и вътре в тях за студенти и за финансиране. Тя е на фона а системен натиск от страна на рейтинговата система и ч частност на високите критерии, заложиени в нея – някои от които са пазарни по съдържание, други – раг ехселансе изследователски и изискват конкуренция на полето на научните изследвания на най-високо световно равнище.

На този фон какво е състоянието, какво постигнахме, какви проблеми се очертават и какви са посилните за ресурсите на факултета задачи?

1. ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Образователната дейност е основна за членовете на академичния състав. Затова ще започна от нея.

ОКС „Бакалавър“

В началото на мандата дейността на факултета стартира със следните бакалавърски програми (БП):

Към катедра „ПНУП“ (Предучилищна и начална училищна педагогика):
1) Предучилищна педагогика и чужд език (ППЧЕ); 2) Начална училищна педагогика и чужд език (НУПЧЕ); 3) Предучилищна и начална училищна педагогика.

Към катедра „Педагогика“: 4) Педагогика и образователен мениджмънт; 5) Социална педагогика; 6) Специална педагогика.

Към катедра „ТМФВ“ (Теория и методика на физическото възпитание):
7) Педагогика на обучението по физическо възпитание.

Към катедра „ТОПО“ („Технологично обучение и професионално образование“): 8) Педагогика на обучението по технологии и предприемачество. Впоследствие с преминаването на катедрата в структурата на техническия факултет специалностите намаляха с една и сега са **седем**.

Магистърски програми (МП)

1) Към катедра „Педагогика“ (общо седем): 1. Образователен мениджмънт (на български език); 2. Образователен мениджмънт (*на английски език*); 3. Специална педагогика (на български език); 4. Специална педагогика (*на английски език*); 5. Социална превенция и консултиране; 6. Информационни технологии при обучението в начална училищна възраст; 7. Педагогика за надарени деца.

На този етап единствено в тази катедра се предлагат на чужд език две магистърски програми: „Специална педагогика“ и „Образователен мениджмънт“, в които са записани и се обучават студенти.

Към катедра „Педагогика“ в напреднал стадий е подготовката на магистърска програма „Музейна педагогика“. Тя е плод на сътрудничество с преподаватели от Правно-историческия факултет и разширява полето на възможности за привличане на студенти от този факултет (специалностите „История“ и „Архивистика“) за магистри към факултета.

2) Към катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“ (общо шест): 1. Интеркултурно образование; 2. Педагогическо взаимодействие с деца с проблемно поведение; 3. Начална училищна педагогика; 4. Предучилищна и начална училищна педагогика; 5. Предучилищна педагогика. В програми се обучават най-много студенти, а за тяхното управление сериозни усилия полага ръководителят на катедрата доц. Стоименова.

През първата година от мандата бе създадена една нова магистърска програма - *Предучилищна музикална педагогика*. Тя е в две форми на обучение: редовна и задочна. Магистърската програма е разработена за двусеместриално и четирисеместриално обучение. Много съществен принос в обсъждането на концепцията и подготовката на документацията за тази нова МП има доц. Вардарева, проф. Потеров от Факултета по изкуствата и доц. Марулевска.

3) Към катедра „Теория и методика на физическото възпитание“ (една): "Физическо възпитание и спорт". Програмата е нова за катедрата. Нейното създаване стана благодарение на усилията на малобройния и

амбициозен състав на катедрата (доц. Цветков, доц. Томова, проф. Костов, д-р Докова, д-р Кинов, проф. Глушкова).

Обучаваните студенти

Общо във факултета обучаваните студенти към края на м. ноември са **1137**. От тях в ОКС „бакалавър“ се обучават **790** студенти, които са разпределени както следва:

Бакалаври	По курсове			
Наименование на специалностите	I	II	III	IV
Предучилищна и начална училищна педагогика	94	88	40	27
Предучилищна педагогика и чужд език	47	26	17	24
Начална училищна педагогика и чужд език	21	17	25	19
Педагогика и образователен мениджмънт	8	7	13	5
Социална педагогика	21	16	10	26
Специална педагогика	2	2	9	17
ПО по физическо възпитание и спорт	83	39	51	36
Общо:	276	195	165	154

Таблица № 1:

Бакалавърски специалности и студенти

Магистри. Общо обучаваните студенти са **347**. Разпределението им по специалности, курсове и форми на обучение е както следва:

Магистри	По курсове и форми на обучение			
Наименование на специалностите	I - ро	I - зо	II - ро	II - зо
1. Предучилищна и начална училищна педагогика	60	3	0	0
2. Предучилищна педагогика	21	21	49	11
3. Начална училищна педагогика	32	23	36	20

4. Педагогическо взаимодействие с деца с проблемно поведение	10	0	2	0
5. Информационни технологии при обучение в начална училищна възраст	7	0	1	0
6. Социална превенция и консултиране	5	0	0	0
7. Педагогика за надарени деца	1	0	0	0
8. Специална педагогика	11	0	1	0
9. Специална педагогика - на английски език	28	0	0	0
10. Предучилищна музикална педагогика	1	0	0	0
11. Физическо възпитание и спорт	4	0	0	0
Общо:	180	47	89	31

Таблица № 2:

Магистърски специалности и студенти

Дипломираните за периода за всичко **391** абсолвенти, от които **26** са випускници от република Гърция.

През тази година за всички БП след решението на АС за намаляване на аудиторната заетост на студентите бе осъществена промяна на учебна документация: учебни планове, квалификационни характеристики. Същевременно извънаудиторната заетост на студентите вече надхвърля 2/3 от учебния план. Документацията бе приета на заседание на КС от 11 май, 2016 год.

Положителни факти

Бакалавърските и магистърските специалности на този етап имат относително стабилно търсене. Сред вътрешните причини за това са: специалностите добре балансирани на равнище „учебен план“, факултетът за своята 40-годишна история е завоювал подобаващ му се авторитет, преподавателите са разпознаваеми в образователната система. Организацията на обучението е добра. Факултетът си сътрудничи с потребителите на кадри и други обществени, държавни и общински институции. Специалностите се радват на търсене от образователната система, което е важен външен фактор за стабилността на факултета.

Сред българските студенти особено се търси бакалавърската и магистърската програми по „Предучилищна и начална училищна

педагогика“, които поради „сдвоената“ професионална квалификация дават най-богати възможности за професионална реализация на завършващите. Сред чуждестранните студенти най-силно е търсенето към МП „Специална педагогика“, която дава донякъде и международния облик на факултета. Управлението на дейностите в МП също е на високо ниво. Заслуги за това имат както ръководителите на катедрите, така и на самите магистърски програми.

Държавните изпити и семестриалните изпити се организират съобразно графика. По някои от специалностите са приети осъвременени конспекти за държавните изпити. Същите са обявени на сайта на факултета.

За студентите от бакалавърските и магистърските програми е осигурен подходящ **график** за обучение. При магистрите той включва последните дни от седмицата (петък-събота-неделя), за да се даде възможност на те да съчетават работа с обучение. **Учебните разписи** се изготвят навреме и се обявяват в съответната електронна форма. При изготвянето на разписите вече се утвърди практиката основните лекционни курсове в големите потоци да запазват мястото си, което подпомага преподавателите и техническите сътрудници в сложната работа по изготвянето на седмичните разписи. Спазват се указанията на ректората и отдела по качество на образованието (ООПК) за изготвянето на разписите.

Макар и частично, при някои дисциплини продължава натрупването на опит в използването на ресурсите на електронната платформа BlackBoard в обучението (д-р Ковачка, д-р Шехова, доц. Цанков, доц. Попкочев и др.).

Изпитните протоколи, с редки изключения, се попълват съобразно реквизитите, а оценките нанасят навреме в главната книга. В подкрепа на това е констатацията от последния одит за подобрената дисциплина при нанасянето на оценките от изпитните протоколи в главните книги.

Учебният процес е осигурен със собствени хабилитирани преподаватели. Осигурени са необходимите хонорувани преподаватели за практическото обучение. В последното сериозно е участието на учителите от детските градини, училищата и социалните центрове към общината. За поддържането на добри връзки с базовите обучаващи институции се полагат необходими грижи. Пред този период се сключиха два меморандума с регионални управления по образованието (Благоевград и Кюстендил), с фирма от бизнеса (Оазис –А), проведена бе работна среща със заместник-кмета по образованието на община Благоевград (г-жа Хр. Шопова) и началника на РУО Благоевград (г-н Ивайло Златанов). Проведе се работна среща и с директорите на детските градини на община Благоевград

за обсъждане на проблеми относно практическото обучение на студентите и квалификационната дейност в детските градини.

Важни са иновативните усилия на ръководството на факултета. Положителна **промяна е**, че още през първата година от мандата бяха създадени и утвърдени по съответните процедури документация за **две нови магистърски** програми. Те са ориентирани към „свои“ студенти - випускници-бакалаври на факултета и към „външни“ – випускници на други факултети и университети. С оглед привличането на студенти разнообразието от МП във факултета е необходима управленска политика, която следва да отчита факта, че броят на МП се отразява положително в рейтинговата система. Създаването на МП „Предучилищна музикална педагогика“ бе плод на добро сътрудничество с колеги от Факултета по изкуствата.

Приети бяха правила за обучение на студенти в индивидуален план по реда на чл. 53, ал. 1, т. 10 и чл. 65, ал. 3 от ПОД (Протокол № 60/12 октомври 2016 г.). Факултетския съвет установи режим на заверка на студентските книжки срещу подпис за отработване на задълженията по учебните програми от учебните планове, което допринесе за подобряване на посещаемостта на лекциите и семинарните занятия, респ. по-добро качество на образованието.

Прието бе решение от летия семестър на тази учебна година да започне поетапно въвеждане на електронни курсове на обучение за дисциплини, по които се формират масови потоци.

По *обективни причини*, основно от демографски характер, пълняемостта със студентите в ред магистърски програми (МП) е ниска, което прави някои от МП недостатъчно ефективни икономически. Като цяло обаче МП във факултета генерират стабилен финансов ресурс и в съвкупност са със значителен финансов резултат. Много МП са добър атестат за усилията на академичния състав и ръководството на катедрите и факултета, но при ограничения кадрови състав преподавателите се натоваарват с много лекционни курсове, което затруднява поддържането на качеството на образованието.

Решенията на проблемите, които се очертават, изискват сериозни усилия, обща воля на ръководството на университета и Факултетския съвет, както и добра координация на дейностите във факултета.

1) Поради навлизането на колеги в пенсионна възраст, в близките няколко години ще се наложи окомплектоването на катедрите и като цяло на факултета с преподаватели на ОТД, както и да се ускори хабилитирането на преподаватели (образователен мениджмънт, история на педагогиката,

дидактика, социална педагогика, специална педагогика, методика на обучението по физическо възпитание в детската градина, методика на обучението по природознание и родинознание, методика на обучението по български език и литература и други).

2. Намалването на хорариума за аудиторната заетост (АЗ) води до увеличаване на извънаудиторната заетост (ИАЗ). Тя обаче се управлява твърде трудно (поради дидактически слаба осигуреност, създава висока времева натовареност на преподавателите, при малък академичен състав)= Налице е знак за проблеми с изпълнение на изискванията на кредитната система и рискове от падане на качеството на функционалната професионална грамотност на студентите. Съдейки по опита на Шуменски университет, високата ИАЗ, при трудното ѝ управление, може да бъде изпитание при бъдещата акредитация. В това отношение е наложително да се използват по-активно възможностите на платформата BlackBoard и вече натрупаният опит от внедряването на платформата в обучението по някои дисциплини.

3. Много дисциплини в учебните планове създават висок риск от повторемост в ученото съдържание. Намалването на тази вътрешна повтаремост ще допринесе за по-добро оползотворяване на аудиторното време. За студентите това ще допринесе за по-ясно определяне на предметните характеристики на дисциплините и за преодоляване на някои мнения, че в обучението им доста от темите се приповтарят. В скоро бъдеще именно по този критерий ще се наложи да бъде направен сериозен мониторинг на учебните програми.

4. На фона на високият дял ИАЗ следва да се подобрява методическата осигуреност на учебния процес: повече учебна литература от типа ръководства за семинари, за хоспетиране, повече дидактически материали за семинарите и практиките и пр. Очевидно издателските планове следва да залагат повече методическа литература за студентите. Създадените учебни кабинети имат нужда от обогатяване с по-съвременни дидактически средства и технологии

5. С оглед на променените критерии за акредитация необходимо е да се пристъпи към външно международно рецензиране на учебните планове от утвърдени и добронамерени специалисти.

ОНС „Доктор“ (ДОКТОРАНТСКО ОБУЧЕНИЕ)

Във факултета се обучават общо 42 докторанти (21 докторанти от Република Гърция и 21 – от България). В основната си част те се развиват според графика и изпълняват годишните си планове.

Всички хабилитирани преподаватели от факултета са и научни ръководители на докторанти. Това е добра основа за кадровото възпроизводство в бъдеще на академичния състав на факултета. Доц. Терзийска е най-натоварената с научно ръководство на чуждестранни докторанти (трима), а доц. Попков – на български (четирима).

Контролът върху развитието на докторантите е добър. Бе проведена среща на 29 февруари 2016 г. с докторантите с мониторингов характер, на която българските и чуждестранните докторанти представиха своите теми и резултати от изследванията си. Същата бе обсъдена на ФС. Същият редовно обсъжда годишните отчети на докторантите, а тримесечните, съгласно Вътрешните правила, с придружително писмо се представят за информация на ресорния заместник-ректор. През тази година са отстранени общо четирима докторанти заради неизпълнение на задълженията им по учебния план или по собствено желание.

Катедра	Брой
Педагогика	29
ПНУП	9
ТМФВ	4
Общ брой	42

Таблица № 3

Действащи докторанти по катедри към 15 декември 2016 година

За подпомагане на развитието на докторантите и процедурите по защита „Докторантските сборници“ са добра практика, която вече се налага в университета. Подготвен е за издаване и предаден в издателството сборника с докторантски изследвания, които са представени на докторантската научна сесия за 2016 година. За подготовката му много труд положи и добра оценка заслужава ас. Радослава Топалска.

За кандидат-докторантските изпити навреме са осигурени нужните конспекти и съответната организация. Същевременно не за всички заявени позиции и през тази година имаше кандидати или достатъчна конкуренция между кандидат-докторантите.

Към проблемите на докторантското бе подхождано отговорно, те бяха разглеждани на заседания на катедрите и ФС.

Необходими решения: 1. Следва да се подобри отношението на докторантите към дейностите в катедрите и факултета, да се изисква от тях

по-високо ангажиране с общи задачи. Законът не забранява на редовните докторанти да работят, но това ги дистанцира от дейностите във факултета, забавя подготовката на дисертационните разработки. Ще се наложи да се работи по посока обвързване на план-сметките за годишни разходи на докторантите с други критерии, като например участия в организационните дейности във факултета и катедрите.

2. При условие че гръцката страна постави условие за сертифицирано владеене на английски език за научните ръководители на гръцките докторанти, занапред ще се окажат сериозни проблеми. Сериозен въпрос е, ако за научните ръководители на докторантите от Р. Гърция страната поиска хабилизация по научната специалност, каквото съответствие е трудно изпълнимо при големия брой докторанти. Решенията по този пункт обаче изискват ангажиране на общоуниверситетски ресурси и не са посилни за факултета. За проблемите в тази насока са информирани ректорът на университета и ресорния заместник-ректор.

3. Очертават се трудности в подготовката на докторантските сборници, тъй като не постъпват достатъчно на брой и то качествени материали. Затова е наложително да се работи относно критериите за допускане на докторантите до защита, вкл. при одобряването на план-сметките и преценката на готовността за защита.

2. КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Качеството на образованието бе важен обект на внимание през първата година от мандата. След проведен **одит** от 2015 година по критериите на отдела „Оценяване и поддържане на качеството на образованието“ през 2016 година бяха оценени ред преподаватели във факултета. В катедра „Педагогика“ – проф. д.н. Ваня Георгиева, от катедра д-р Илия Канелов и проф. Кирил Костов, а от катедра ПНУП на доц. д-р Нино Михайлов.

Оценени бяха учебни курсове. За катедра „Педагогика“ това са: „Интеркултурно образование“, спец. Социална педагогика, III курс, преподавател доц. д-р Мая Сотирова; „Социалнопедагогическа работа с лица със зависимо и агресивно поведение“, спец. Социална педагогика, IV курс – преподавател доц. д-р Николай Цанков. За катедра ПНУП оценен е курса по „Педагогически теории и технологии за игрово взаимодействие“ с титуляр гл. ас. д-р Славейка Златева. За катедра курса по „бодибилдинг“ (ас. Канелов).

Положителен момент в проведеното оценяване е не само дисциплиниращия му характер, а и факта, че то има експертна насоченост и че в него се включват и представители на студентите. Надеждата е, че този демократизъм е част от професионалното им израстване и че ще даде резултат в правенето на рейтингите на университетите по професионални направления.

Проведени са анкети със студентите, които са дипломирани през изминалата учена година. При цялата спорност на обективността в становищата на анкетираните студенти, всички преподаватели са оценени от студентите с добра или много добра оценка относно преподавателската дейност и редовността в провеждането на учебния процес. Има забележки от страна на студентите за това, че при някои от преподавателите не се отчитат постиженията им от текущия контрол, а някои са пропуснали учебни занятия. Тази тема бе обсъждана в катедрени съвети, поставяна бе и на заседание на ФС с очакването е, че ще настъпи подобрене в редовността относно изпълнението на учебното време съгласно учебните разписи.

За първи път от десетилетия за всички бакалавърски програми са **рецензирани учебните програми** по дисциплините от учебните план (Протокол на КС от 30март 2016 год.). Дейността бе активно направлявана и координирана от заместник-декана по образователни дейности доц. Марулевска. Предварително бе изготвена експертна карта за оценка, по която бяха оценени учебните програми. Проведените катедрени и факултетски съвети показаха, че като цяло учебните програми отговарят на критерии за оценка и имат високи оценки – повечето от тях имат оценки над 25 (над 83%) бала при 30 възможни. Признание за управляването на дейностите по оценка заслужават съответните комисии и всички преподаватели, които бяха в ролята на експерти, оценяващи учебни програми на колегите си.

Резултатите от одита (април 2016 г.) бяха подложени на анализ в катедрите и на Факултетен съвет. Честният и обективен анализ показва, че при някои от преподавателите има нарушаване на сроковете относно редовното оформяне на протоколите от изпита и навременното нанасяне на оценките в главните книги.

Заслужава положително отношение анализът в трите катедри на процедурите по одита, констативните протоколи от одита и препоръчаните коригиращи действия. Обсъждането във ФС показва висока степен на формализъм в някои от критериите и процедурите, по които от ООПК (Отдел по качество) се оценява дейността на звената и факултета като цяло. Така например не отговаря на критерия за статистическа достоверност

методиката по която от ООПК се провежда анкетирането сред студентите (големината на извадката е неудовлетворителна, методът за подбор на анкетираните студенти – също). Твърде формално е да се свежда дейността на звената на тема „качество“ само до присъствието на понятието в точки от дневния ред. Много от изискванията на отдела по качество водят до високо натоварване на преподавателите с административни ангажменти, докато реалните сериозни проблеми са свързани с научните изследвания, качеството на публикациите, реалното привличане на студентите в изследвания и като партньори в обучението.

Работи се с потребителите на кадри. Както вече се отбеляза, провеждани са срещи с г-н Златанов, началник РУО Благоевград; г-жа Новакова, началник РУО Кюстендил; г-жа Шопова, зам. кмет по хуманитарни дейности, община Благоевград. Проведена бе среща с директори на детски градини от община Благоевград. За начални учители от област Благоевград и област Кюстендил доц. Мая Сотирова и доц. Емилия Божкова проведоха безплатен еднодневен курс по проблемите на обучението в първи клас във връзка с влизането в действие на новия закон за предучилищното и училищно образование. Въпреки това във връзка с новата Наредба 12 от 1 септември 2016 година за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти има нужда от още усилия по задълбочаване връзките с „потребителите“ на кадри. В тази връзка ФС взе управленско решение да се разработи и приеме програма за работа с потребителите, включително и за изследване на мнението им.

Като бъдещи **задачи** в това направление се очертава ново рецензиране на учебните програми, тъй като от 2016 година имаме нови учебни планове. А както знаете, чл. 15, ал. 2. от Правилника за образователни дейности (ПОД) обвързва ясно тази дейност с учебния план и я възлага на катедрите.

3. Научно-изследователска дейност и РСВУ

Научно-изследователската дейност има изключително важна роля за професионалното развитие и компетенциите на академичния състав. Критериите към нея се завишиха доста рязко във връзка с определянето на рейтингите на професионалните направления и университетите.

За отчитания период научната активност с оглед националните критерии за оценка на научната продукция е както следва:

Катедра “Педагогика” (по представени данни от 8 преподаватели и двама докторанти):

✧ брой научни публикации, които са реферирани и индексирани в световни вторични литературни източници – 7 (седем)

✧ брой на научните публикации, част от колона 11, които са публикувани в издания с импакт фактор (Web of Scaiens) и импакт ранг (SCOPUS) – 1 (едно)

✧ брой монографии – 4 (четири)

✧ брой цитати на научни публикации на изследователският състав появили се в научната литература през отчетния период – (37)

Катедра ПНУП: 32 участия в конференции и 14 участия в научни сесии и кръгли маси; Катедра „Педагогика; 9 цитирания в чужбина (доц. Пашова).

Две (2) публикации в реферираните издания *dosage*, *Journal of Physical Education and Sport* и *Physical Educatio; Sport, Kinesitherapy Research Journal* (гл. ас. Д-р Невяна Докова, гл. ас. Д-р Стефан Кинов, проф. дпн Кирил Костов).

През месец май под ръководството на ресорния заместник-декан доц. Валери Цветков бе осъществена редовната научна сесия на преподавателския състав. Проведена бе научна сесия на студентите и докторантите. За съжаление студентските материали са на ниско качество, което затруднява тяхното публикуване.

Катедра ПНУП подготви българо-руския сборник „Детската градина и началното училище – два свята на детството“.

Подготвен е за издаване сборник с материали от изследвания на докторантите. Представен е в издателството на университета.

Катедра „Педагогика“ издаде сборник с материали, посветен на 70-годишнината на доц. д-р Невена Чимева: „Детето, книгата, училището“.

В издадения със закъснение **Годишник на ФП** за 2014 година са публикувани материали на петима хабилитирани преподаватели, девет докторанти от факултета (един от Гърция) и една публикация на колеги от университетите в Нови Сад и Зренян.

Факултетът по педагогика заедно с Философския факултет подготви конференцията „Европейската идея: между евроскептицизма и надеждата“. Организацията на конференцията бе проведена с активното участие на доц. Дянкова и доц. Ем. Божкова. В издадения сборник са публикувани изследвания на 7 (седем) преподаватели от факултета (доц.

Попкочев, доц. Марулевска, доц. Дянкова д-р Ковачка, д-р Канелова, ас. Топалска, ас. Каменичка).

Подготвена бе конференцията, посветена на 40-годишнината на Факултета по педагогика. В нея бяха заявени 90 участия

Представен е за рецензиране сборник с дидактически материали за обучението на студентите по английски език. Това е първи подобен опит, предприеман във факултета, откакто се води обучение по английски език в специалностите ППЧЕ и НУПЧЕ и той бе успешно изведен благодарение на ангажираността на д-р Милена Левунлиева.

Направен бе анализ (доц. Попкочев) на мястото на ПН „Педагогика“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“ в рейтинговата система. Анализът показва, че относно по-доброто класиране в Рейтинговава система на висите училища (РСВУ), по която все повече ще се определя финансирането, основният проблем идва от публикационната активност в списания с импакт-фактор и слабо представяне по критерия „мобилност“ на студенти, докторанти, постдокторанти и преподаватели.

Занапред стоят няколко важни задачи, изискващи дългосрочни усилия:

1) Наложително да се ускори подготовката на годишниците и се подобри на качеството на представяните материали.

2) Много важно е да се постигне напредък с публикационната активност в реферирани издания от ранга на тези, които са в класацията на Томсън-Ройтерс.

3) Следва да се засили подготовката и издаването на учебници и учебни пособия за студентите. Вероятно една от причините е крайно незадоволителното материално стимулиране на преподавателите за публикувани в издателството учебници и пособия.

4) Необходимо е за подобряване на качеството докторантската подготовка и публикационната активност, а и постижимо е да се засилят съвместните публикации на докторантите и научните ръководители. Вероятно ще се наложи да се мисли за въвеждане на подобни публикации като критерии при окончателното отчисляване на докторантите.

4. ЗАЩИТЕНИ ДИСЕРТАЦИИ

През изминалата учебна година в катедра „Педагогика“ успешно са проведени защитите на три докторски дисертации : Мариана Шехова, н. рък. Доц. Попкочев, Ирини Софокли, н. рък. проф. Филипова, Андреас Софоклис, с. рък. Проф. Петър Балкански.

Проведена е процедура за апробация на дисертационния труд на докторант Калинка Гайтанинчева. Очаква се скоро време апробация на труда на докт. Александра Ковачева.

Шест са защитените дисертации в катедра ПНУП: Мая Младенова (м. ноември 2015 г., н. рък. доц. Гергана Дянкова), Мирослав Стоилов (ноември 2015 г., н. рък. доц. Зл. Павлов), Виктория Чангалова (м. ноември 2015 г., н. рък. доц. Гергана Дянкова), Ивет Здравкова (м. февруари 2016 година, н. рък. проф. Янакиева), Михаела Войнова (м. юли 2016 г., н. рък. проф. Йоран Колев), Асма Ахмед (м. октомври 2016 г., н. рък. проф. Й. Колев). Двама докторанти са пред защита.

От катедра ТМФВ успешна защита проведе Илия Канеров (н. рък. проф. Н. Пенчева), Виктория Ковачка (н. рък. проф. Кирил Костов).

Към катедра ТОПО бе проведена успешно защитата на Емилия Тошева (н. рък. доц. д-р Димитър Искрев).

През 2017 година предстоят да се проведат по план 22 защиты на докторски дисертации, като по 9 от процедурите се очаква да бъдат студенти-докторанти от Гърция

5. ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ

Академичният състав на факултета участва в качеството си на експерти в ред дейности и инициативи на национално и междууниверситетско равнище:

Преподавателите от катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“ са членове на национални комисии, които подготвят Държавните образователни стандарти за детска градина и училище, оценяват учебници и учебни помагала (проф. д-р Маргарита Колева, проф. д.н. Елка Янакиева, доц. д-р Мариана Балабанова, доц. д-р Гергана Дянкова)

Като рецензенти в научни журита са привлечани много от хабилитираните преподаватели (проф. д.н. Йордан Колев, проф. Ваня Георгиева, проф. Елка Янакиева, проф. Невена Филипова, проф. Кирил Костов, проф. Добринка Тодорина, доц. Траян Попкочев, доц. Снежана Попова, доц. Валери Цветков, доц. Мая Сотирова).

В експертите групи на НАОА за акредитиране на специалности и професионални направления участват доц. Красимира Марулевска, проф. Маргарита Колева, проф. Тодорина и др. Нашата студентка и вече докторант Ива Нанкова бе член на експертна група за акредитация на докторска

програма в Шуменски университет. Активно сътрудничи на Руския културо-информационен център като експерт по педагогически въпроси доц. Лидия Цветанова.

Постиженията на факултета са свързани и с участието на част от академичния състав в разработването както на учебници и учебни помагала за деца от предучилищна и начална училищна възраст, така и в разработването на учебници и учебни помагала, предназначени за студенти и докторанти, за начални и детски учители, за научни работници, експерти и други специалисти, които работят в сферата на предучилищното и началното училищно образование (проф. д.н. Елка Янакиева, проф. д-р Маргарита Колева, проф. д-р Ангелина Манова, доц. д-р Янка Стоименова, доц. д-р Красимира Марулевска, доц. Мая Сотирова, доц. д-р Левчо Георгиев).

Колеги от катедра ПНУП за членове редакции на руски списания и сборници: проф. Елка Янакиева е Зам. главен редактор на електронното списание „Наука. Мысль: электронный периодический журнал“ Scientific e-journal с ISSN 2224-0152. Тя е редактор на т. 5. и т. 8. на Международна научна школа „Парадигма“ и член е на редакционната колегия на „Вестник по педагогике и психологии Южной Сибири“ - ISSN: 2303-9744. Заедно с доц. Янка Стоименова е научен редактор е на българо-руски сборник „Детската градина и началното училище – два свята на детството“ – Благоевград, ЮЗУ Неофит Рилски, 2016. Доц. д-р Янка Стоименова е член на редакционната колегия на сп. „Наука. Мысль“. Scientific e-journal, ISSN 2224-0152 и външен рецензент на „Вестник по педагогике и психологии Южной Сибири: scientific e-journal“, ISSN 2303-9744.

Доц. Попкочев е член на редакционната колегия на сп. „Педагогика“, издавано от издателството на МОН „Аз-буки“, и на “Pedagogical Review” – списание на университета „Климент Охридски“, Скопие.

Сключен бе договор за сътрудничество за 5 /пет/ години между ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград, Република България и Руската академия по образование, Институт за стратегии в развитието на образованието – Москва, Руска федерация

6. ПРОЕКТНА ДЕЙНОСТ

Активността на академичния състав е фокусирана към университетски, национални и международни проекти от структурен и изследователски тип.

През тази година доц. д-р Анастася Пашова бе част от екипа на Международен проект по 7-ма рамкова програма „Мария Кюри/ България, Австрия, Македония, Турция, Гърция, Русия, Армения, Грузия/ на тема: „Memory politik to the Russian – Otoman war – from divergence to dialogue.” 2012- 2016.

Доста колеги от факултета взеха участие в общофакултеския проект на тема: „Усъвършенстване на подготовката и квалификацията на педагогическите специалисти в съвременното образование“. В неговото ръководство и изпълнение особено активна бе дейността на доц. д-р Красимира Марулевска, активно участват доц. Д. Томова, доц. В. Гювийска, доц. Емилия Божкова, доц. Св. Николаева, д-р Златева, доц. Н. Цанков, д-р Кинов, д-р Докова, д-р Ковачка, д-р Джорова, д-р Шехова, докторантите Янко Руменов и Ива Стаменова и трима студентите.

Общоуниверситетски целеви проект на тема „Иновационни практики в областта на превенцията на насилието в училище и рисково поведение“ бе изпълнен от колектив под ръководството на проф. д-р Невена Филипова (екип: доц Вардарева, д-р Шехова, д-р Т. Любенова, М. Рахова). По проекта е подготвен за публикуване сборник с материали.

С активното участие на д-р Юлияна Ковачка, ас. Радослава Топалска, ас. Янко Р. Димитров, ас. Мария Каменичка, д-р Блага Джорова, д-р Невена Докова и доц. Попкочев по ОП „НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ“ 2014-2020, процедура „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени - фаза 1“ бе подготвено и изпратено проектно предложение на тема **Мултипликация и развиване на научноизследователски компетентности на докторанти от Факултета по педагогика към Югозападен университет „Неофит Рилски“**. Проектното предложение чака одобрение от финансиращия орган.

Занапред важна задача е да се постигне по-сериозен пробив с участия в проекти по национални изследователски програми и по такива по оперативните програми. Катедрите и деканското ръководство трябва да положат повече усилия за постигане на последователност в разработваните проекти и приложението на резултатите от тях в образователните дейности.

7. УЧАСТИЕ В ERAZMUS + и ДРУГИ ПРОГРАМИ

Студентска мобилност

Подготвено е участието на Йоана Зашева, студент втори курс, специалност ПНУП за участие в студентска мобилност. Проведен бе изпит по език (комисия в състав: доц. Мариана Балабанова, доц. Даниела Томова

и гл.ас. д-р Милена Левунлиева). Подготвени са всички документи, резервирана е квартира, избрани са учебните дисциплини, които формират 30 кредита за семестъра. Студентката е в кореспонденция с обучаващата институция.

Мобилността ще се проведе във VIVES University College за 5 месеца от м. края на м. януари 2017 г. Kortrijk (Кортрейк) Белгия. Обучението обхваща седем учебни дисциплини, за които общия брой кредити е 30 (английски, практика в началното училище, дигитална медия (компютри) в училище, проучване на дигиталните медии в училище, социални и межкултурни познания, научно мислене, разнообразие в образованието).

Преподавателска мобилност

От името на факултета доц. Васка Станчева, научен ръководител на докторант от МП по специална педагогика и преподавател във ФОЗЗГС получи апликация за изнасяне на лекции в в Университет Valle d'Aosta, Италия за времето 11-17 декември 2016 г.

Гл. ас. д-р Блага Джорова осъществи преподавателска мобилност по Erasmus+ - участва в интензивен курс "English for Lecturers", организиран от SpainVcn-STAFF TRAINING WEEK в периода June 6th-10th of 2016.

По Програма K107 Седем преподаватели от ФП, сред които деканът доц. Траян Попкочев и зам. декан доц. Красимира Марулевска, доц. Томова, д-р Джорова, д-р Ковачка, д-р Кинов, д-р Докова посетиха Университет „Гоце Делчев“, Факултет „Образователни дейности“ в град Щип, Македония и очертаха възможности за взаимно сътрудничество и мобилност на преподаватели и студенти от двата факултета.

Входяща мобилност по Еразъм + . В рамките на програмата бе осъществена входяща мобилност във Философски факултет от Лаура Фишер от Белгия. В нейното обучение на английски език от Факултета по педагогика с учебни дисциплини „Социални роли и междуличностни конфликти“ и „Социалнопедагогическо консултиране в мултикултурна среда“ взеха участие проф. д-р Маргарита Колева, гл. ас. д-р Блага Джорова и съответно доц. д-р Мая Сотирова.

Предстоящи договори за преподавателска и студентска мобилност. Очакваме в скоро време да бъде подписан договор с университета в гр. Торун, Полша - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (Nicolaus Copernicus University in Toruń за мобилност и съвместно участие в проектни дейности. Другите два университета, в които са представени заявления за междууниверситетско сътрудничество, са: 1) Университетът на Орадея (University of Oradea)- Румъния; и 2) GAZI UNIVERSITY в Истанбул, Турция. Със

съдействието на доц. Гергана Дянкова в тези два случая очакваме потвърждение за преподавателска и студентска мобилност между педагогическите факултети.

Положени бяха сериозни усилия за информиране на академичния състав и студентите относно международни инициативи от типа мобилност и участия в изследователски програми. На ФС бе представена програма SEEPUS от експерта Ст. Грозданов (февруари 2016 година)

8. МАТЕРИАЛНО ТЕХНИЧЕСКА БАЗА

Положиха се усилия за естетизиране на следата и вече фоайето пред факултета има по-красив и привлекателен вид. Всички кабинети на преподавателите разполагат с мултимедии и преносими компютри. Набавено бе офис-оборудване за кабинета по социална педагогика. Предстои неговото осигуряване с методическа литература и материали, с разработки на студенти и преподаватели.

Следва да се положат повече усилия за използване на възможностите на електронните дъски, особено в семинарните занятия и практикумите. В някои от кабинетите не са инсталирани стационарно мултимедийните проектори.

9. АТЕСТАЦИЯ

През изминалия период комисията по атестация на преподавателите бе в състав доц. д-р Николай Цанков – председател и членове: доц. д-р Гювийска, доц. д-р Вардарева, доц. д-р Митова (преминала в Технически факултет), доц. д-р Балабанова. Проведена бе една положителна атестация на д-р Блага Джорова. Не е приключила процедурата по атестация на проф. Йордан Колев.

10. ИЗВЪНАУДИТОРНА АКТИВНОСТ НА СТУДЕНТИТЕ ОТ СПЕЦИАЛНОСТИТЕ В ОКС „БАКАЛАВЪР“ ВЪВ ФАКУЛТЕТА ПО ПЕДАГОГИКА

Доста усилия бяха положени за създаването на клуб на студентите-педагози – доброволни сътрудници. Той проведе свое учредително събрание, устав, избра ръководство. В неговото конституиране много дейно участие взеха доц. Гювийска, д-р Ковачка, студентът от 4-ти курс, сп. Специална педагогика Борислав Гюрев.

Превърната в традиция инициатива на студентите от специална „Специална педагогика“ и Помощно училище „Св. Паисий Хилендарски“ по повод 3-ти декември – Международния ден на хората с увреждания, с участието на детски градини, училища, ЦНСТ, ДДЛРГ, Защитени жилища и Дневни центрове на територията на гр. Благоевград.

С активното участие на студентите от специалност „Специална педагогика“ и Помощно училище „Св. Паисий Хилендарски“- гр. Благоевград на 25 март 2016 г. бе организирано Пролетно тържество.

Деца и възрастни от всички социални заведения в Благоевград заедно със студентите на ЮЗУ „Неофит Рилски“ организираха честване на първи март. По идея на студенти 3 курс от специалност „Социална педагогика“ университетът бе домакин на празник под надслов „Между традиция и съвременност“.

На 25.03 от 12 до 17 часа пред входа на университета се проведе акция по събиране на дрехи, играчки и стоки за бита „Ти имаш, някой не“ на сдружение „Дари любов“ и клуб „Студенти педагози- доброволни сътрудници“. Благодарим за съпричастността!

Студентите от специалност „Физическо възпитание и спорт“, трети курс, организираха и проведоха спортен празник „По-високо, По-бързо, По-силно“ (олимпийско мото) като част от учебната дисциплина „Извънкласна дейност по физическо възпитание“, водена от доц. д-р Даниела Томова. В празника участваха децата от Дома за деца, лишени от родителска грижа „Св. Николай Мирликийски“ на възраст от 7 до 17 години.

Студентите и децата спортуваха заедно в продължение на час и половина на футболния терен, баскетболното игрище, игрището за бадминтон и терена за подвижни игри, хокей на трева и бойни спортове.

Разнообразни са инициативите на студентите от специалност „Социална педагогика“, ръководени от гл.ас. д-р Юлиана Ковачка:

- отбелязан бе 16 ноември 2015 - Ден на толерантността

- на 19 ноември 2015 - Световен ден за борба с насилието над деца с участието на студенти „Физическо възпитание и спорт“, „Социална педагогика“ , потребители от Център за социална рехабилитация и интеграция, Дом за деца, лишени от родителска грижа, Помощно училище и др.

- 15.12.2015 Инициатива под надслов „Доброто в мен, доброто в теб, доброто в нас“. Студенти от специалностите „Предучилищна и начална училищна педагогика“, „Начална училищна педагогика и чужд език“ и

„Социална педагогика“ към Факултета по педагогика и ученици от Второ основно училище „Димитър Благоев“, Благоевград, представиха коледен концерт, посветен на доброто. Във фойето бе организирана и изложба базар с ръчно изработени от ученици и студенти коледни картички, играчки и сурвачки. Събраните средства ще бъдат предназначени за социално слаби деца от училището.

- чества бе 1 март 2016 - Ден на самодейците и баба Марта с инициатива под наслов „Между традиция и съвременност“. В нея взеха участие студенти от специалност „Социална педагогика“ –III курс, Томас – победител в „България търси талант“, хип-хоп формация, формация за народни танци и гости от социалнопедагогически институции.

- на 25 март 2016 - Ден на социалната помощ – бе проведена кампания по събиране на дрехи, играчки и стоки за бита за хора в нужда, с участието на доброволци от клуб Студенти педагози-доброволни сътрудници, доброволци от НПО „Дари любов“ и дарители (преподаватели, административен персонал, други)

- 8 април 2016 - Международен ден на ромите - бе отбелязан с презентация на тема „Обединени в многообразието“; Образователната интеграция през погледа на студенти от ромски произход (дискусия), с участието на студенти от специалност „Социална педагогика“ III курс и гости.

- на 24 май 2016 - Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост – бе осъществена инициативата „Да подарим книга“ с участието на студенти от специалност „Социална педагогика“ - IV курс.

- на 16 ноември 2016 - Ден на толерантността с участието на студенти „Социална педагогика“ III и IV курс и потребители от Център за социална рехабилитация и интеграция бе проведена инициатива по представяне на снимки от фотоконкурс на тема „Есен“, направени от потребители на социални услуги).

- На 20 декември предстои инициатива „Почувствай доброто“, организирано от всички студенти на Факултета по педагогика - II курс, в партньорство с Осмо СОУ „Арсени Костенцев“ и Второ основно училище „Димитър Благоев“ в подкрепа на нуждаещи се деца.

На 26 април 2016г. във Факултета по педагогика се проведе среща между възпитаници на Американски университет в България и Югозападен университет „Неофит Рилски“. Срещата бе организирана с цел да се отбележи предстоящия национален празник на Република Казахстан – 1 май – Ден на единството на народа на Казахстан. Присъстваха представители на Почетното консулство, на Р. Казахстан. Активно

съдействие за организиране и провеждане на срещата оказа д-р Марияна Шехова.

С Г-жа Ева Жечева, тогава председател на ДАЗД ме отбелязана...

11. УПРАВЛЕНИЕ

Общо за учебната година са проведени 16 заседания на ФС , а от началото на мандата – 14, на които са обсъдени разнообразни теми от дейността на факултета (таблица № 1).

Таблица № 4

Проведени заседания на катедрени съвети по проблеми от дейността

Обсъдени теми (в брой катедрени заседания, без тези от т. текущи):	Честота
Аудиторна натовареност на академичния състав, възлагане лекции (с промени в аудиторна заетост)	6
Проблеми на качеството	4
Отчисляване на докторанти	4
Избор на научни журита	3
Учебни планове	3
План-прием и неговото изпълнение	3
Кадрови въпроси	3
Научни сесии, годишници, конференции	3
Оценяване на преподаватели и курсове	2
Издателски план	2
Планиране на дейността на ФП	2
Годишнина на факултета	2
Препоръки на НАОА	2
Дистанционно обучение и електронни курсове	2
Експертно оценяване на учебни програми	1
Оценяване на учебни програми	1
Научно ръководство на докторанти	1
Рейтинг на ПН 1.2. Педагогика	1

Сътрудничество с потребители	1
Избор на ръководни органи	1
Анализ на резултати от РСВУ	1
Вътрешни факултетски правила (за обучение по индивидуален план)	1

Факултетският съвет подкрепи инициативата за **провъзгласяване на Неофит Рилски за светец, която бе подета** връзка 135 години от смъртта и 40 години от основаването на ЮЗУ „Неофит Рилски“. (ФС протокол 57/от 8 юни 2016 годи).

Студенти, докторанти и преподаватели от Факултета по педагогика имаха възможност да се включат в среща – дискусия с участието на д-р Скот Уоринг - професор от Университета на Централна Флорида, САЩ, по актуални проблеми на подготовката и квалификацията на съвременните учители. Като носител на награда за високи постижения в преподаването и награда за постижения в областта на академичното консултиране в Университета на Централна Флорида, проф. Скот Уоринг представи водещи педагогически идеи и практики в подготовката на учители за съвременното училище.

Във факултетския офис бе въведен електронен регистър на постъпващите документи, за което сериозни усилия положи г-жа Зорка Шатева, технически секретар на факултета.

От данните се вижда, че управленското внимание на катедрата обхваща всички теми от предмета на дейност на катедрата. Акцентите идват от самата дейност и условията, в които тя се осъществява.

12. Актуални задачи

Както във всяка дейност, така и при нас има проблеми и задачи, които предстои да решаваме. Моето виждане за тях е следното:

1. Да се актуализират всички учебни програми по всички бакалавърски и магистърски програми.

2. Да се проведе оценяването на същите, на учебни курсове и преподаватели, за да се отговори на бележките от плановия одит от м. април, 2016 година.

3. Да се представи доклада за САНК на МП „Образователен мениджмънт“

4. Да се получи най-висока акредитационна оценка за МП „Образователен мениджмънт“ в ДФО – първата в университета.
5. За се подобри участието на преподавателите в проектна дейност и програмата Еразъм+.
6. Да се подобри цитируемостта в национални и международни реферирани издания.
7. Да се подобри методическото осигуряване на учебния процес за бакалавърските и магистърските програми.
8. Да се реализират конкурси за главни асистенти и асистенти с цел приемственост в кадровото развитие на факултета.
9. Да се издигне удовлетвореността на студентите от административното обслужване и преподавателската дейност.

Уважаеми колеги,

Изминалата година бе изпълнена с много предизвикателства и много труд. Посоченото до тук е признак за това. Където сме успявали, постигнатото е резултат от участието на много от членовете на академичния състав на факултета, които проявиха висока активност, професионализъм, критичност и отговорност в различните сфери на дейност на факултета. Без претенции за изчерпателност и с риск да пропусна имена, за което моля да бъде извинен, бих желал да приемат боите благодарности заместник-деканите доц. Кр. Марулевска и доц. В. Цветков, ръководителят на катедра ПНУП доц. Я. Стоименова, доц. Ан. Пашова, проф. Георгиева, проф. Филипова, проф. Колева, проф. Тодорина, доц. Гювийска, доц. Цанов, доц. Терзийска, д-р Джорова, д-р Ковачка, д-р Докова, д-р Кинов, д-р Ангелов, д-р Левунлиева, ас. Топалска, ас. Каменичка и много други. Благодаря на сътрудниците на факултета - г-жа Р. Янинска и д-р М. Войнова, които издържат огромния студентски натиск в учебните отели. Благодаря на г-жа Евг. Граматикова и г-жа Сл. Къркова за цялостната техническа организация на дейностите в катерите, а на г-жа З. Шатева – във факултетския офис. Благодаря на проф. Елка Янакиева, Председател на ОС на ФП и доц. д-р Даниела Томова – Зам. Председател, за доброто сътрудничество.

Пожелавам на всички повече вътрешна хармония и повече успехи през настъпващата 2017 година.

14 декември 2016 г.

Декан на ФП:

Доц. д-р Траян Попков